

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne finder, at den naturlige konsekvens af betænkningen fra Udvalget om revision af lov om arbejdsretten er en ophævelse af loven om Arbejdsretten. Fagbevægelsen har altid været enig om at afvise, at faglige stridigheder vedrørende overenskomster og andre aftaler mellem arbejdsmarkedets parter skulle afgøres ved de civile domstole. Konsekvensen af udvalgets indstilling og regeringens forslag til lov om Arbejdsretten (L 14) er imidlertid en afgørende ændring af Arbejdsretten, således at den fra at være organisationernes domstol nærmer sig en domstol af typen Sø- og Handelsretten, fordi:

- Det er ikke længere arbejdsmarkedets organisationer, der vælger de ordinære dommere, men arbejdsministeren.
- Det er ikke længere organisationernes valgte dommere, der vælger rettens formand og næstformand, men arbejdsministeren.
- Organisationerne har ikke længere mulighed for at foretage nyvalg af formand og næstformand hvert 3. år, idet dommerne nu sidder uantastet, indtil de fylder 70 år, dvs. at muligheden for valg under hensyntagen til udviklingen i retstilstanden reelt er afskaffet.
- Arbejdsmarkedetsorganisationernes dommere skal underkastes retsplejelovens regler om inhabilitet.
- Arbejdsmarkedetsorganisationernes dommere skal fjernes helt fra Arbejdsretten, når sagerne vedrører uorganiserede arbejdsgivere eller organisationer uden for hovedorganisationerne. Dvs. at det er helt overladt til en højesteretsdommer at afgøre faglig uenighed, der kan have vidtrækkende principiel betydning og dermed påvirke retstilstanden i al almindelighed.

Hvis disse ændringer er en nødvendig konsekvens af en efterlevelse af kravene i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, foreslår Enhedslisten, at Folketinget drager konsekvensen heraf og ophæver lov om arbejdsretten.

Enhedslisten er tilhænger af, at der på arbejdsmarkedet finder en organiseret konfliktløsning sted på et klart retsgrundlag.

Enhedslisten skal som alternativ til Arbejdsretten pege på, at der allerede findes et velfungerende retsgrundlag i form af aftaler om mægling og voldgift, hvor spillereglerne er aftalt mellem overenskomsterne. Aftalerne varierer inden for de forskellige områder, men som grundmodel skal henvises til norm for regler for behandlingen af faglig strid, der er aftalt mellem Landsorganisationen i Danmark og Dansk Arbejdsgiverforening.

Dette retssystem kendes i forvejen og er velfungerende med overenskomsterne som de direkte ansvarlige.

Parterne kan i reglerne selv angive, hvilke områder der afgøres ved voldgift, og kan derfor selv, uafhængig af Folketingets lovgivning, aftale, at f.eks. brud på bestående overenskomster behandles ved voldgift i stedet for ved Arbejdsretten. I praksis er det ofte flydende, hvilken retsinstans parterne vælger til afgørelse af verserende tvister.

Inden for flere områder har parterne allerede i praksis afskaffet Arbejdsretten, idet det mellem parterne er aftalt, at spørgsmål, herunder brud på overenskomster, afgøres ved en voldgift. Der kan henvises til AC-området og Dansk Journalistforbunds aftale med Danske Dagblades Forening.

Et sammenhængende alternativ til Arbejdsretten findes ligeledes i den særlige hovedaftale mellem Det Kooperative Fællesforbund og LO, hvor brud på overenskomster og sager vedrørende hovedaftalen afgøres ved voldgift. Det skal bemærkes, at parterne selvfølgelig kan aftale, at bestemte typer af problemstillinger behandles ved en permanent voldgift, men denne er så aftalt og nedsat direkte af overenskomsterne.

Af hensyn til voldgiftssystemets funktionsduelighed foreslår Enhedslisten, at lov om arbejdsretten erstattes af en ny lov om faglige stridigheder, der afgrænser voldgiftens faglige område til forskel fra det civile retssystem samt fortsat sikrer, at forlig og voldgiftsavgørelser er eksigible, dvs. kan fuldbyrdes efter retsplejelovens regler herom.

Enhedslisten finder, at det er nødvendigt at fastholde indholdet af § 22 i regeringens forslag til lov om